

CÍSAŘOVNA ALŽBĚTA.

Roman od Viléma Horáka.

Byla to jen živá hromada masa, jež se pohybuje a dýchá. Od rána, od osmi hodin až do deváté hodiny noční, stál na jednom místě.

Vojáci ho podpírali, o ty se opíral, když klesal, na ně padal — a nelidský válečný soud republiky mexické mu nedovoloval posadit se!

O tom, jak bude znít rozsudek, nikdo nepochyboval. Vždyť celé dny naplň se o tom mluvilo; i kdyby je háji nejlepší advokát z celého světa, budou odsouzení k smrti!

O jedenáct hodině v noci vyšel soudní sbor a předseda jeho Sanchez prohlásil tento rozsudek: "Válečná rada republiky mexické na základě žalob k ní vznesených — jichž ani jediný bod ani obžalovaní ani obžalující nezminili — odsoudila rakouského arcivévodu Maxmiliána a generály Dona Tomáše Mehia a Dona Miguela Miramona k smrti zastřelením!"

Posluchačstvo vyslechlo lhotejně tento rozsudek. Bylo to přirozeno: vždyť víme, jaké to bylo posluchačstvo. Lea Resbartova a kněžna Lukrecie vracely se smutně, s uplakanými očima domů.

Ale venku, mezi lidem od rána do noci zde čekajícím, ozvalo se hluché, kletby a křiky. "Pojďme k vládnímu paláci! Proklejme Eskobeda, který nedovedl zamezit hanbě této zemi!"

A zastupující lidé hrnuly se k vládnímu paláci. "Sláva císaři Maxmiliánovi! Sláva Miramoni! Sláva Mehiovi!" provolával lid.

Na dvoře kasárna stáli vojáci v hotovosti. "Pryč s Eskobedem! Pryč s ním!" hřmělo po ulicích.

Vrata v kasárnách se rozsvětila a ozbrojení žoldnéři se z nich vyhrnuli. Do lidu! Bodáky, pažbami, šavlími, jak kdo chtěl!

Výhledu rozkazu má císař odvésti do věcí síně kláštera. "Do síně pro odsouzení?" tážal se císař.

"Ano." "Například, lež odvedete-li mne tam násilím," odpovídal císař. "Vždyť nejsem žádným zločincem, jsem obětí republiky a na prány se postaviti nedám!"

"Učiním o tom oznámení panu vrchnímu generálu Eskobedovi," odpovídal důstojník. "Nemyslím však, že by svolil k pobytu v této cele." "Jenom násilím mne dostanete do své síně." "Eskobedo neká se ani násilí." "Jenom mu, prosím, ohláste, co jsem řekl." "Prosím."

"Pane kapitáne!" oslovil císař Maxmilián svým mírným hlasem velitele stráže. "Poručíte, veličenstvo?" "Chťe být se něco zeptati." "Prosím, veličenstvo." "Miramon a Mehia byli odsouzeni také na smrt?" "Ano." "Mohli bych se s nimi rozloučiti? Byli věrnými vojáky, milými přáteli — rád bych jim před svou smrtí stiskl hrdinskou jejich pravic."

Kapitán sklopil hlavu. "Veličenstvo, nejsem k tomu zmocněn a já sám — oh, já jsem příliš nepatrný!" odpovídal důstojník smutně. "Kde je Juárez?" "V Potosi." "Požádám ho telegraficky o svolení. Neostýchám se to učiniti!" "Jak ráčíte, veličenstvo." Císař sáhl rukou pod podušku a vytáhl odtud zlaté pouzdro na tabáky.

Na této tabatěrce bylo vyloženo "M" z diamantů — počáteční písmeno jména císařova — a nad ním zlatá císařova koruna. "Pane kapitáne," pravil císař, "z nepřátel mých již jste vy jediným, kdo se mnou po lidsku zacházel. Protože mně zbývá již jen několik hodin života a této tabatěrky nebudu více potřebovati, přijměte ji laskavě ode mne na památku. Můžete ji přijati směle, vždyť nemůže vám již býti úplatou." Velitel stráže přijal drahocennou tabatěrku s hlubokou poklonou a polbil ruku císařovu.

"Jsem voják, veličenstvo! Mám povinnost a poslechovati hlas svého srdce v těchto hrozných dnech neschám," řekl kapitán velice smutně. Císař Maxmilián podal mu ruku. "Vím, pane setníku, vím; Bůh je s námi. Počítejte mně sem Tydšce, abych mohl obvyklou úřední cestou depeši svou odeslati." Setník pozdravil a opustil císaře.

Šel hlásit Eskobedovi, že velký odsouzenec nechce se odebrati do síně pro odsouzení k smrti. KAPITOLA 5. SÍŇ ODSOUZENÝCH. Velká hovorná queretarského kláštera kapucinského byla přeměněna na síň odsouzených. Mniši pokrývali stěny černým sukrem, v pozadí pak byl na sukno pověšen veliký bílý kříž. Uprostřed této síně byly ve vzdálenosti dvou kroků od sebe tři stolky.

"I ty byly prostřeny černým sukrem. Na každém stoleku byl kruh s dvěma svíčkami. Klášter, který od zajetí císaře Maxmiliána stal se hotovými kasárnami, nezměnil se ani v těchto smutných hodinách. Vojáci a mniši ubírali se po chodbách i souchy v hlukném hovoru; po pozornosti a šetrnosti nebylo zde ani stopy.

U Mehie opětovaly se výjevy z celého Miramonovi a císařovy. Mehia, všec bez sebe, protestoval proti tomu, aby byl jako sprostý zločinec v síni odsouzen na odvězání. Bil píšť do stolu, láil republiku a jejím předákům a v slosti zvedl docela i lidi na setníka.

Setník uskočil o krok do zadu a vyhnan se ráně. "Mohli bych tuto hrabost snadno skrotiti," pravil velitel stráže, "ale nečiním toho, protože chápu, jak vám vše dovede stát. Čchi všem jen říci, že generál Miramon již sedí v síni odsouzených a po vašem přivedu tam císař." "Miramon tam lež!" tážal se Mehia s údivem.

"Ano." "A císař tam také půjde?" "Ano." "Není možná?" "Jest to nejlepší příležitost k rozloučení se. Seberte tyto dopisy; pane generále, tam budete moci psáti dále." "Půjdu tedy! Proč jste to neřekl hned? Bude-li tam císař, tu snesu i já tuto pohanu, která ostatek jest jen hanbou republiky!" Mehia shrábl dopisy a chtěl jiti.

"Dříve vám sejmou okovy, pane generále. Poslední hodiny smíte strávit bez oková." Setník dal sejmouti Mehiovi okovy, načel generál odebral se rychlými kroky do černé síně. Miramon seděl u jednoho stolu. Před ním smutně plály dvě rozsvícené voskovicke. Mehia přiskočil k němu. "Příteli Kamaráde! Tak daleko jsme tedy dospěli?" zvolal objímaje Miramona. "To jest odměna za naši vlasteneckost! Ale co já dbám svých utrpení! Lituji císaře, neboť i jeho prý sem přivedou!" "Jest to dílo Eskobedovo." "Tedy i poslední naděje zmizela?" "Vše jest ztraceno, Mehio. Měžeme se smíle připravit na smrt; každá náhoda jest vyloučena — nám nepřispěje nikdo rukou po mocnou." Dvě se otevřely.

Na prahu objevil se císař Maxmilián, opíraje se o ruku velitele stráže. Byl oděn v černé salonní šaty. Krásné, dlouhé plavé vousy měl pěkně načesané. Miramon s velikou potří se zvedl, povstal a učinil několik kroků císaři vstříc. Mehia rovněž kvapil císaři vstříc.

Maxmilián stnul uprostřed síně a se slzami v očích plynul oha své věrné generály na prsa. Věrní vojáci, hle, tak nás zničili!" pravil jim smutně. "Ale buďte měvi a síni v posledních hodinách života. Snažte se hrdinnou odvahou mučednický svůj osud, aby nepřátelé naši nikdy nemohli říci, že jsme byli zoufalí. S hlavou vztýčenou, klidně, s hrdými kroky budeme kráčet na smrt, nechť víchoi víd, že císař a jeho vádcevoe dovedou nevině umřiti pro vlast!" "Veličenstvo! Náš císař! Oh, jak hrozný osud vás zde putkati! Náš bol a naše útrapy nejsou nic proti tomu! Osud vašeho veličenstva nás naplňuje zoufalstvím!" "Nestarejte se o mne, přátelé! Spolu jsme bojovali, spolu jsme zápasili a teď spolu nás zde zavrazdí!" "Ti k smrti odsouzení stnul v těsném objetí." Vychvalovali nadšenými slovy mučednickou smrt a odhodlané, odvažně očekávali poslední hodinu, kdy vrazedná kule život jejich ukončí.

Císař posadil se u prostředního stolu, Miramon v pravo, Mehia na levo. Jeden z kapucínů rozsvítil svíčky a pokleknuv v koutku na klekátko, tiše se modlil. Venku na chodbě zavládlo hrobové ticho. Odsouzeným bylo to až nárpadno. "Zdá se, že vojsko odvedli již odtud?" prohodil císař. "Nejspíše," odvětil Miramon, "sice by zde nebylo takové ticho." "... V touže dobu probudil v Potosi presidenta Juarezca z rauníhno spánku. "Depeše z Queretara," hlásil pobočník. "Od generála Eskobeda?" tážal se Juárez. "Od císaře." "Ah! A co telegrafuje?" "Žádá, aby byl usťen pobytu v síni odsouzených k smrti." "Bude, arciže bude. Soudruzi jeho též." "Depeše jest potvrzena také pnoem generálem Eskobedem." "A ten tomu neodporuje, co?" "Přise: Žádost tato bude zamítnuta!" "Já však nejsem povinen plniti vůli Eskobedovu, protože já jsem president. Posadte se, prosím vás, a pište telegram: "Panu vrchnímu veliteli Eskobedovi v Queretaru. Nařizuji tímto a poručím, aby rakouský arcikníže Maxmilián a bývalí generálové Miramon a Mehia byli ponecháni ve svých

celích a odtud v osudnou chvíli na smrt odvedeni. Budíh také vřadán přísný rozkaz, aby obyvatelstvo až do dne po popravě zůstalo doma v bytech. Vlečka shromážděni budíh zakázána! Obchody, veřejná místa, hotely a kavárny dejet uzavřiti. Očekávám další plesné zprávy telegrafické. — Juárez, president." Depeši tuto odvezde sám osobně v státním úladě telegrafním a ihned jí podejte," dolouhl Juárez, když důstojník depeši dopjal.

Pobočník zpěně odkvapil. "... V Queretaru bieskrupniclie roznesla se zpráva, že císař se svými vojevůdci byl ráno dopravěn do černé síně. — Obecenstvo se nad tím hořilo a bouřilo. Mnozí mučové promluvili na ulicích řeči, že žádný pověstný státní občan mexický nemá přikročiti práh oně černé síně odsouzení! Kdo by si troufal uraziti návštěvou odsouzené, prohlášen veřejně za hanebnika.

Vojsko a policie měly ovšem ihned plně ruce práce. A mezi tím, co se občanstvo rvalo s vojskem a s policií, přibýlo do Queretara telegram Juárezův, jež dal Eskobedo ihned tučným písmem vytisknouti a na všech národních nalepiti.

KAPITOLA 6. V pujském přístavu. Uprostřed lesa stožárů do nebe vyčnívalých v pujském přístavu houपाल se tichými pohyby na vlnách mořských nádherná fregata císaře Maxmiliána, "Novarra". Kolem "Novarry," daleko v moři, upravovali námotní vojáci těžké pancéřové lodě. S lodí těchto splyvaly červenobílé a černobílé prapory a třeptaly se ve vzduchu.

V saloně na "Novare" seděl admirál Tegetthoff a udeřoval námořním štábním důstojníkům, s nimiž seděl u poradního stolu, rozkazy. "Máme po ruce jedenáct pancéřových lodí se 600 děly," pravil admirál. "Kromě toho jest nám dovoleno pět pluků pěchoty, jež jeho veličenstvo dal mně k dispozici. Zadržte, pánové, vše tak, aby válečné lodě byly do zítřka do večera úplně vyzbrojeny a mohly se na cestu vydati. Část pěchoty přibude do Puje ještě dnes; mohla by ještě dnes zaujati své místa na lodích. Ptes to, že jsem odeslal do Mexika více depeši, nedělá mne posud žádná zpráva, pronesl li již válečný soud republikánský rozsudek. Z tohoto mučednickýho soudím, že dohodli světově ono drama, a že přibudeme ještě v čas k záchraně nešťastného císaře. Pánové! Znáím vás a vy znáte dobré srdce a šlechtnou mysl císaře Maxmiliána. Nemusím obdivně připomínati, že pro tohoto velikého muže musíme učiniti vše možné. Vedení budu mít sám a vy nebudete mít jině povinnosti, než s horlivou svědomitostí provésti mé rozkazy. Božská Prozletelnost zřídí, aby naše učinění šťastně bylo korunováno výsledkem, abychom mohli z vrazedných rukou mexických vyrvat jednoho z největších synů habsburských!" "Obětujeme mu svůj život i svou krev!" volali štábní důstojníci nadšeně.

Ve tvářích důstojníkův ostatek Admíral Tegetthoff promluvil k nim po vojensku stručně, ale jeho slova, derouc se k srdci, hluboce dojala všechny důstojníky. Nebyla to pouhá slova, kdy nabízel své životy a svou krev k záchraně života císaře Maxmiliána, vlčíh hluboce "a opravdově je cítili. Důstojníci vyšli ze salonu, vsedli do jednotlivých člunkův a přepluli na velké pancéřové lodě, aby zde vydali další rozkazy.

Mezi tím pak, co zrak jeho upíral se na houf lodí, přečetl duch jeho ocean; v duchu se viděl v Queretaru. Duševním zrakem svým viděl bléde tváře císařovy a viděl také škodolibý, džbelský smích jeho nepřátel. "Neposlechl mne, nevrátil se, chtěl mužně bojovati s nepřáteli mexického lidu," myslil si v duchu admirál. "Zil překonal dobroho a podal-li se nám zachrániti ho pro rodinu, bude mocná poddavnými svými oklamany byliti pak v Miramare. Kdo považoval každého muže za počtívce a spravedlivého, komu se zdál svět býti tak překrásným, kdo v činech hledal vždy jen vznesení a ideály, byl egoismem překonaný. V čem asi veliký duch ten nalezne pak útěchu?... Nevím proč, ale v hloubi mé duše bēpe mně jakýs tajný hlas, že císař Maxmilián nepotřebuje již ani pomoci, ani útěchy. Neprávěle jeho skoněl s ním velice rychle a já budu moci svému pánu a císaři jen hlásiti: učinili jsme svou povinnost, rakonské a válečné lodě přistály u Mexika."

Na břehu blížilo se za zvuků trubek a bubnů vojsko po železniční přibýl k přístavu. Rozložilo se na břehu ležícím a čekalo, až bude do lodí převezeno. Pokračovat dle.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD. Pravidelná poštovní a pasážová doprava z Baltimore do Bremen. II. kajuta z Baltimore do Bremen od \$4.50 nahoru.

JOS. DUFFY velko- i maloobchodník LIHOVINAMI. výborné importované i kalifornská vína, jakož i importované a kentucké kořalky a likéry.

A. N. Frick & Son Co. Velkobchodníci a Importéři LIHOVIN a LIKÉRŮ. Pro stůl. Ti, kdož dovedou oceniti výborný stolní nápoj, obliší si zajisté naše "GOLD TOP" lahvévé pivo.

Muž, kterýž hledá. stálie příležitost k zlepšení svých poměrů, jest mužem, kterýž jednou docílí svého účelu.

Chicago, Milwaukee & St. Paul R'y. obdržel takovou zprávu obledně pozemků, ležících na této dráze aneb k ní sáhajících, že mu přispěje v honbě jeho za štěstím a blahobytem. Adresa F. A. NASH, Gen'l Western Agt., 1524 Farnam St. OMAHA, NEB.

\$15.00 do COLORADA a nazpět. Union Pacific. byl tak dobře upraven, že cestující mohou vyjeti z Omahy a přijeti do Denver v nevhodných hodinách. Tyto vlaky opatřeny jsou pohodlnými pro všechny cestující.